

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA I D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dimecres 13 d' Desembre de 1899

Núm. 3.438

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari i en las principals llibreries d' aquesta ciutat i de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
En provincias trimestre. 350
Extranjer y Ultramar. 4
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son las millors
prbas para demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey para combre per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Guano classe superior.—Id. de
peix.—Cascos d' arengada para
adops de las horralissas.

Magatzém á Riudoms
y á Reus Vilá, núm. 3.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de
A RIUDOMS

Massó y Ferrando

VINYAS AMERICANAS

MARCIAL OMBRÁS

PROPIETARI AGRICULTOR

FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 á 10 anys que produheixen anyalment:

DEU MILIONS D' ESTACAS * * * * * **DOS MILIONS DE BARBATS**

No compreu res sens visitar los meus criaderos

que son los més antichs é importants d' Epanya.

PREIS REDUÏHITS

Secció doctrinal

Lo que ha de ser lo Concert

VII y ÚLTIM
Midas justas

Un cop establert lo Concert económic s' imposa l' escoltar als molts contribuyents que avuy clamant en va demanant justicia. Entre aquests cal colocar en primer terme als agricultors, especialment als que tenen la desgracia de tenir las vinyas filoxerades.

Es verdaderament inconcebible lo que succeeix avuy ab aquesta pobre gent. Arruhina's per la pèrdua de las vinyas, sense renda, impossibilitats d' empendre d' un modo ràpit la replantació per falta de capitals, un fisch injust los obliga á pagar contribució per una riquesa que no existeix y la administració sorda á tota súplica, tira dessota la taula de sas oficinas los expedients en que s' reclama, amparat per una lley del regne, la condonació dels tributs.

Si altra rahó no hi hagués pera abominar la actual organització tributaria imposada pel centralisme, aquesta sola justificaria la campanya que entre 'ls actuals sistemas tributaris están fent tots los bons catalans. Subleva á tota conciencia honrada los atropells, que tots los dias presenciém fets per aquesta administració. Honradas familias lliensades á la miseria, y de sa casa pel delicte de no poguer pagar lo que á dreta lley no tenen de pagar. La Hisenda cobra contribució per vinyas que no existeixen, cobrantho malgrat haverhi una lley que ho prohibeix, y sense altra rahó que ho prohibeix, y sense altra rahó que la de la forsa. [Aquest es l' espectacle moralisador que dona lo centralisme imperant en aquests temps de llibertat! Llibertat, pera fer, lo que mana, la seva santa voluntat.

Y aixó, aquest espectacle, te d' acabar lo dia que 'l Concert s' implantí. Aquell dia te de darse satisfacció al apromit, al vexas, te de cumplirse la lley.

Y s' té de fer més encara; se tenen de afavorir totes las fonts naturals de riquesa per medi de la mateixa tributació; té d' encoratjarse al que treballa y no matarlo ab contribucions excessivas. Aixís es

que enteném tenen de condonarse tota mena de tributs per un any ó més, segons los cassos, al que construeixi novas casas, al qui crea novas industrias, al qui de terrenos herms los torna cultivables, al qui fassi plantacions de arbres, al qui repobli de bosch montanyas avuy peladas, en una paraula, al qui degut á sa iniciativa fassi riquesa, perque tots aquets mereixen premi, tots fan patria y obran novas fonts que en lo pervenir seran abundosos ingressos pera la nació.

Totes aquestas reformas, ó més ben dit justicias, que durant tants anys hem demanat inútilment als poders públichs, las podém esperar, las tenim d' exigir lo dia que implantat lo Concert, nosaltres mateixos, per mediació dels representants nostres, ens administrém nostres cabals. Ningú pot tenir més interés que nosaltres mateixos en ferho be.

En aquets articles crech haver demostrat cumplidament lo que 'm proposava: las ventajas y necessitat que té Catalunya de la reforma autonómica coneguda vulgarment ab lo nom de Concert económic.

Tal com nosaltres lo demaném es molt probable que 'l Govern avuy no 'l dongui. Reformas perjudicials á nosaltres mateixos, batejadas ab lo nom de Concert ab la sana intenció de desprestigiarlo ho crech possible. Mes tan se val, lo poble no ha de parar fins á conseguir lo verdader Concert. Pagesos, comerciants, industrials, obrers, catalans, á tots vos convé administrarvos lo vostre, á tots, perque tots sou explotats pel fisch. Trebalheu á la una pera conseguirho, deixant per un moment á un recó vstras opinions políticas y vstras rancunias. Vostres egoismes mateixos vos ho reclaman, lo pervenir de la patria catalana, que es la vostra y la de vostres fills, vos ho exigeixen.

(De La Veu de Catalunya).

Una idea

Ja hi torném á ser...

El elocuent y joven ex-ministro, segons se va fer anomenar pels seus, aqueixa esperansa de la Patria que s' diu Maura, ha renovat, una vegada més sas

acerbas censuras dirigidas contra 'l ditxós ram de Marina... Aquesta volta ho ha criticat tot: organizació, material, plantillas; gastos de sosteniment dels Arsenals (que ha reputat inútils), retribució de las dotacions dels barcos de guerra, etc., etc. En una paraula, que no ha perdonat res de tot lo criticable.

Naturalment que aixó ha aixecat la seva corresponent gatzara. Lo Sub secretari del ministeri de Marina ha protestat de las afirmacions d' en Maura. Los generals del ram, moguts del saludable *espíritu de Cuerpo*, s' han apressurat á reunir-se para mirar d' acordar lo que procediria fer en contra d' aqueix inexorable destructor de las sevas glorias... Res, que entre tots junts, no sembla sino que gayrebé amenassen ab menjarse ab menjarse eró el infelís diputat mallorquí...

Y no podia d' altra manera. Es lo que ells haurán orador de pecotilla, qui es aquest improvisat crítich ténich que aixís se vol ficar en cosas que potser no entén y que de qualsevol manera que los hauria d' aparentar per patriotisme com si no les entengués?... Quins títols ostenta, ni á quins exámens de *promoción* ha concorregut; quina es la seva suficiencia oficialment comprobada para que aixís ell, senzill advocat, se vinga á intrometre en assumptos delicadíssims del ram més intangible que pot haverhi?... Qué ha vist ó qué ha estudiat ell may de líneas de flotació y d' alturas *matacéntricas*, de *chumaceras* y de *sollados*, de *servomotores* y *cofferdams*?... Per quins mars ha navegat en tota sa vida, quantas arribadas forsosas per motiu d' *averias* ha tingut de fer, per quins ports ha perdut ell lo temps passejante de dia y de nit sempre per terra, quins quantiosas pegas y quins *plusos* d' embarch ha cobrat com á mariner?...

Además, que en Maura parla y ho critica tot desde 'l Congrés dels Diputats, ben assegudet en mitj d' aquells banchs shont se sol situar la anomenada *minoría gamacista*... Si enloch de viure á Madrid visqués á Barcelona, y s' hagués passejat aquestos dias per la Rambla, y hagués entrat en lo salonet de *Las Noticias*, ahont hauria pogut admirar tot aquell ke de Deu de projectils nortamericans recullits á Santiago de Cuba, segurament que altavors ja pensaria millor en ordre als negocis de la Marina, ben convenut de que es lo tranquilament parlar desde casa y un altra de molt dif-renta n' es lo sentirse xiular al entorn de las orellas aquells confitets d' acer de mitja tonelada de pes cada un... ¿Que potser s' ha arribat á creure en Maura que no n' hi ha prou pera perdre la catxassa y la filosofia ab trobarse entremitj del espetech *abala-dor* d' unas semblants baluernas?...

Ben mirat, donchs, los marinos tenen rahó que 'ls hi sobra. De si en Maura es ó no tan intel·ligent en cosas de Marina com ell mateix supose, nosaltres no 'n sabém res. Unicament sabém que es isleny. Y ab aixó ja n' hi ha prou pera poguer assegurar que, per lo menos, haurá vist barcos alguna vegada en sa vida y haurá també navegat, per lo més baix, una volta: quan va anar de Mallorca fins á Madrid á exercir de *cunero*.

Per lo demés, nosaltres á n' en Maura, quan lo vam sentir enrahonar al Congrés, una vegada que eram á Madrid, no li varem conèixer en res si era intel·ligent

en coses de Marina ó si no n'era. No més li varem sentir á dir lo mateix que als demés pares de la patria, algunes coses d'aquelles de sentit comú; tals, que si elles solas háguessin de fer la reputació dels homes, be podríem congratularnos de la que nosaltres nos aném guanyant, perque de coses tan bones com aquelles, diariament n'estampém aquí moltíssimas. Ab la veu-tatja, ademés, de que nosaltres fem alguna vegada de profeta, mérit que no han arribat á tenir may los diputats més ó menos *adictes* que han sortit del *encasillat* oficial.

Altrament, donchs, tant si ell es verdaderament entés en assumptos de Marina com si no ho es, sápigua en Maura que 'ls marinos ja li explicarian per pessas menudas y ab las sevas corresponents científicas lo perqué de certes anomalies que ell sembla estranyar tant. Li explicarian satisfactoriament, per exemple, per qué la escuadra d'en Cervera, que va trigar ben bé un mes y mitj en anar de Cabo Verde fins á Santia-go de Cuba, no va passar gayre més de mitja hora per anarsen de las ayguas d'aqueix mateix port al fons de la mar. Li explicarian, també, quina es la rahó técnica que abona la saludable práctica que se segueix en lo nomenclament de las dotacions dels barcos *encara en construcció*, y 'l perqué cobrin tot lo sou com si realment servissin lo comandant, lo segon id., la oficialitat, los maquinistas, etc. d'aquells veixells dels quins, á voltas, tantost s'ha posat la quilla en *grada*. Igualment podrian explicarli molt bé alló dels torpedos que devia haverhi en lo port de Manila y 'l perqué, si es que hi foren, no varen esclatar... En una paraula, gregu lo senyor Maura, crítich no técnich ell, que no li darían los marinos, sempre que 'ls la demanés, la famosa rahó del pont de Lleyda?...

Que 's desenganyí en Maura, que 's desenganyin los demés censors en projecte, si es que n'hi ha d'altres: Contra la autoritat dels técnichs oficials no hi valen suficiencias improvisadas, que pera aixó aquells tenen la plenitud de la aptitud legalment conferida pera entendre y pera disposar de totes las cosas dintre de cada ram. Y per aixó es, també, que no la té ningú més.

Pero's pot fer una altra cosa; hi ha un altre camí... Que no ha observat may lo senyor Maura lo que passa ab los técnichs de las demés professions que no sían cap d'aqueixas esperials, verdaders *sancta sanctorum*, que sustentan l'Estat?... Donchs passa lo següent: Quan es un metje que esguerra moltes curas seguidas ó be al que se li moren massa malalts; quan es un advocat lo que pert un 50 per 100 dels plets y dels negocis judiciais que defensa; quan es un arquitecte lo que fa malement unas quantas casses seguidas, allavors los escamats clients, lo públich en general, no s'entretenen pas en discutir ab ell, faltats de la educació técnica ó facultativa corresponent, sa suficiencia científica, las rahons de sa ignorancia ó las de sos desacerts; que, al cap y á la fi, ells podrian respondre que ja varen demostrar devant dels tribunals d'exámen al rebre la investidura de sos graus académichs. Pero 'l públich fa una altra cosa: No discuteix ab ells, pero 'ls desadoredita. No 'ls pregunta per qué ho feren malament, pero deixa d'utilisar sos serveys y 'ls tanca en l'aislament y en l'ostracisme. No critica 'ls sens actes un per un, pero 'ls inhabilita y, moralment, los mata.

Heusaquí, donchs, senyor Maura, lo que s'ha fet: Als técnichs no 'ns entretinguém en discutirlos hi la suficiencia nosaltres que no 'n som. Pero, en cambi, neguémoshi la consideració que no 'ns mereixin; neguémoshi l'honor de fer esment de sa existencia; fem lo bayt al seu voltant; aparentém creure que 'ls ignorém si es que encara n'hi han; humillémlos ab la *conspiració del silenci*...

D'aqueixa maners, es vritat que no tindré lo goig de poguer sometre á cap severa crítica sos actes, pero també es més veritat encara que (sobre de no conservar ells la ventatja de poderse defensar en un terreno que á nosaltres, misers mortals, nos ha vedat sempre), caurá sobre de cada institució de aquest modo *suprimida* per lo fallo de la opinió pública, una execració unánime, un mortal despreci colectiu, més profitosos, mil voltas, com á sanció suprema, que la mitjana estima en la que petser vingués á quedar després d'entaulada una discussió oberta en la que 'ls técnichs, aparentment al menos, sempre portarian la millor part al justificar ab rahons prou especiosas, que no 'ls n'haurían pas de faltar, sos més desencertats actes, sos més grossos y reconeguts fracassos.

Quédem, per lo tant, senyor Maura, en que valdrá més que no 'n torni á parlar gens de la Marina. Te molta més eficacia 'l medi que m'he atrevit á proposarli... Suprimimla!...

(De La Renaixensa).

MAX.

Lo del Conert económich

Impresos de Lleyda

Retallém del setmaná catalanista *La Veu del Segre*, de Lleyda:

«Segons noticias particulars, lo diumenge vinent, dia 17, es lo destinat percelebrar en aquesta ciutat un dels meetings que, iaciats á Reus, se proposen dur á efecte las conegudes entitats catalanas arreu de Catalunya, en pro del Conert económich, com á primer pas per l'obtenció de la reivindicació de la personalitat catalana.

No hi ha que encomar á tots nostres llegidors y á n'aquí de bon catalá 's recie l'importancia d'aytal meeting y la necessitat e que hi concorren ab entusiasme pera donar una mostra més de son amor á la terra y de quan errats avayn los que ab fins poch enlayrats s'atreveren air que á la provincia de Lleyda no hi alenava l'espeit a tonomista».

Los agricultors lleydets

La Junta comarcal e las societats agrícolas federadas, composta pels poles de Belianes, Borjas Blancas, Cerviá, Espuga Capa, Maldá y Omells de Nogaya, s'ha adherit, per unanimitat á las conclusions formuladas pel Foment de Treball Nacional de Barcelona, en demanda del Conert económich.

La opnió á Girona

Retallém del *Correode la Tarde*, los següents expressius fragments:

«La prensa de la corte, al dar por muerto y enterrado al Concierto económico y por ende las aspiraciones de Cataluña, se funda, en que los primeros sean poder y los segundos sigan haciendo su papel de comparsas hoy y de directores mañana.

Pero nosotros, fundándonos en que más pronto ó más tarde la justicia se abre paso, en que Cataluña cuenta con fuerzas vivas y medios legales bastantes para sostener sus justas pretensiones y esperar el día de la justicia, opinamos que ha muerto un pastel en condimentación, pero en cambio quedan vivas y muy vivas las aspiraciones verdad de Cataluña, y muy vivos también los ánimos de los catalanes para conseguir sus razonados deseos y justísimas pretensiones.»

Preparant lo meeting

Al Foment se reben noticias del seu representant senyor Graells, que 's troba á Lleyda, las que fan pieveure que hinda lo més felis éxit lo meeting anunciat per diumenge.

La Comissió organitzadora está practicant determinadas gestions ab la companyia del ferrocarril, pera que las moltes personas de Manresa, que han mostrat desitjos d'assistir al meeting, puguin trasladarse á Lleyda ab ventatjas semblants á las dels demés passatgers d'altres punts.

La guerra anglo-boer

Segons la «Press Association», de Londres, en lo ministeri de la Guerra s'ha rebut un telegrama oficial donant compte de que 'l general Gatacre havia sigut derrotat diumenge al matí, devant de Stormberg.

Diu que fou enganyat pels guias respecte la posició que ocupavan los boers, y que 's va trobar en un punt ahont era impossible operar.

Las baixas que va experimentar, conegudas fins al moment de telegrafiar eran entre 'ls oficials: 9 ferits y 9 desapareguts; y dels soldats, 2 morts, 17 ferits y 596 desapareguts.

La premsa inglesa publica varis telégramas dihent que 'l general Gatacre, ab 4.000 homes va arribar á duas milas de Slomberg, esperant que sorprendria als boers, pero aquets lo varen rebre ab un terrible foch, y mentres la infanteria montada dels inglesos tractava de voltar l'ala dreita dels boers l'artilleria prenía posicions á un puig.

En aquest moment s'incorporá al exercit boer un destacament amic y 'ls inglesos tingueren que recular.

Los inglesos han construhit sobre 'l riu Modder, un pont pera que hi pugui passar un ferrocarril.

Los boers se fortifican pera impedir lo pas al general Methuen.

Telégramas rebuts del Cabo á Londres donan compte de que 'l dia 9 descarregá una forta tempestat sobre 'l campament inglés establert á Helptakear, prop de Ladysmith. Resultaren moltes desgracias personals, entre ellas la mort d'un comandant y nou soldats.

A Londres ha produhit penosíssima impresió la noticia de la terrible derrota del general Gatacre.

Telegrafian de Washington que 'l senador nort-america Mr. Mason ha presentat en la alta Cambra una proposició en favor dels boers, en la que 's diu que la doctrina de Monroe y 'ls precedents establerts

confereixen als Estats Units lo dret de simpatisar ab los boers. Fa grans elogis dels transvalenses y afirma que la guerra que están sostenint es una lluyta entre la democracia y la monarquia.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas del dia 12 de Desembre de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	749	77		4.2	Núvol	
3 t.	746	75				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			direcci.	VENTS		NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.		classe	can.		
9 m.	Sol. . 20	2	9	E.	Cum Nín	0.5		
3 t.	Sombra 16		16	O.				

Ahir al mitjdia varis de nostres companys de causa, entre ells los que ostentan la representació de la «Associació Catalanista» y de Lo SMATENT, lo molt iltre. Sr. Alcalde d'aquesta ciutat, diputat provincial D Anton Serra y regidor del municipi D. Sebastiá Massó, obsequiaren ab un fraternal y espléndid ápat al llorejat poeta D. Artur Masriera, guanyador d'un premi y un accésit en lo certamen organissat per lo «Centro» y «Semenario Católico» d'aquesta ciutat quin acte de repartició de premis tingué lloch lo passat diumenge.

Dir que 'l diner, com servit pel duenyo del acreditat Café Restaurant de Paris, correspongué al obsequi que 's tractava de ferne ofrena al enfitrió, fora dir una vulgaritat, y dir també que entre 'ls comensals hi regná la major fraternitat, seria suposar que en reunions catalanistas hi poden tenir lloch las controversias lamentables que tot sovint se venhen en reunions d'iltres elements.

Allí, en la antiga sala restaurant del citat establiment no hi havia altra senyera que la de las nostras reivindicacions y per més que tampoch hi hagué los brindis que son tradicionals en aquelles terras de més enllá del Ebre no per aixó 'l cervell s'estava parat ni 'ls llavis muts, donchs que essent y vivint lo senyor Masriera á Barcelona se cambiaren impresions sobre l'estat d'opinió entre les dos principals poblacions de Catalunya, y s'agueren para dres no molt lluyans horitzons menos ennuvolats dels que per desgracia actualment empresonan á la nostra patria.

Una forta encaixada de má y un sincer aden de despedida, al llorejat poeta qui marxá en lo correu cap á Tarragona pera agafar l'expres de Valencia, fou lo final d'aquesta festa, si petita en ressonancia, gran pot ser en aconteixements.

«La Veu de Tortosa», declara en son número lo disgust que li ha produhit la actitud del Ajuntament, que no sols deixá d'enviar una comissió de son sí á la Assamblea d'aquesta ciutat, sino que ni sisquera—afegeix—se prengué 'l treball d'adherirse, com ho han fet casi tots los Municipis de Catalunya.

En la Iglesia de Besalú ha sigut robada una Vere-Creu que contenia un fragment de «ignum crucis», que era molt venerat en aquella comarca y que 'l havia regalat lo comte Tallaferró. Aqueix escandalós robo ha conegut fundament á la població; no sabentse encara qui es l'autor del mateix.

Lo recaudat en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, durant lo dia d'ahir, puja á 1160.55 pessetas.

Lo Foment del Treball Nacional de Barcelona ha dirigit á la Alcaldía d'aquesta ciutat la següent comunicació que 's fá pública en cumpliment de l'acordat en la última sessió del Ajuntament.

«La cordial acullida que en lo dia d'ahir se digná fer aqueixa tant heroyca, esforsada y molt noble com industrial, agrícola y comercial ciutat als representants d'aquest Foment y demés corporacions que iniciaren lo moviment d'opinió que de totes parts s'alzeja en pró del concert económich, obliga á alta y profunda gratitud; gratitud cual testimoni entusiasta en nom dels favorecuts me honro en fer patent á V. E., senyor Alcalde, que per modo tant meregut personifica á la colta y hospitalaria Reus, ciutat bresol de libertats que gracias á sa independencia ha lograt donasse en lo Municipi representants tant propis com dignes.

Servéixis per tant V. E. transmetre á aqueix excelentíssim Cabildo que dignament presideix, á les ilustres Corporacions locals y á tot lo poble de Reus, lo profund regoneixement dels que form ahir sos obsequiats hostes y aceptor V. E. lo d'acendrat respecte

que li tributan los iniciadors del inoblidable meeting que ha de formar época en los anys de la historia patria.

Deu guardi a V. E. molts anys.—Barcelona 3 de Desembre de 1899.—Lo president, A. Russinyol.»

Diu un colegà de Tarragona:

«Innumerables foren las visitas que de distingidas personalitats d'aquesta capital rebé ahir lo senyor governador civil de la provincia, ab motiu de haverse tornat a encorregar del mando de la provincia.

Diuen de Vilanova y Geltrú que son bastants los cassos de tifus que 's registran en aquella població.

Pera 'l meeting que 'l Foment celebrarà 'l viuent diumenge a Lleyda, la Companyia del ferro carril del Nort ha ofert un tren especial, que sortirà de Barcelona avans de las set del matí, retornant a las dotze de la nit.

Llegim:

«Segons noticias, s'activan los preparatius pera celebrar un meeting polítich a Tarragona, en lo qual pendrà part lo distingit home públich D. Segimón Morét.»

Sense comentaris.

Se diu que en breu efectuarán alguns passejos militars las forasas d'infanteria que guarneixen la plassa de la vehina ciutat.

A n'aixó se reduheixen tots los estudis del Govern: moltes ostentacions de forasas, moltes injustes energias, molts de gastos inútils y res de profitós pera la pátria.

Si 's reuneix suficient número de senyors regidors, nostre Excm. Ajuntament celebrarà avuy sessió de primers convocatoria.

Un vehí de Godall per medi d'un corp adestrat, lográ atreure un gran número d'estornells a un asseig desde ahont matá d'un sol tir) cent vinti set d'aquets aucells ab estranyesa d'alguns pagesos que presenciaren aquest modo de cassar tant original.

Nostres apreciables lectors llegirán en la present edició un anuoci de la ben reputada firma dels senyors Valentín & C., banquers y Expenduria general de loteria a Hamburg, tocant a la loteria de Hamburg y no dubtem que 'ls hi interessará molt, ja que s'ofereix per pochos gastos alcansar en un cas felís una fortuna ben important. Aquesta casa envia també gratis lo prospecte oficial a qui 'l demana.

Secció oficial

Centro de Lectura

Se posa en coneixement dels senyors socis que en cumpliment de lo previngut per lo Reglament d'aquesta Societat, la Junta de Govern ha acordat que 'l dia 17 dels corrents de 3 a 5 de la tarde, tingan lloch eleccions pera la renovació dels següents càrrecs: Presidents, dos Vocals y dos Secretaris.

Lo que 's fa públich pera coneixement dels interessats.

Reus 2 de Desembre de 1899.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Joan Algué.

Societat «El Alba»

La Junta de Govern d'aquesta societat ha acordat deixar lliure del dret d'entrada fins lo dia 15 del actual, devent per consegüent satisfacer la cantitat de 5 pessetas tots aquells que vulguin ingressar com a socis, de la citada feixa en endavant.

Reus 11 Desembre 1899.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn.

Registre civil

del dia 11 de Desembre de 1899.

Naixements

Rosa Savé Mestre, de Antoni y Maria.—Rosa Salesas Constantí, de Pere y Rosa.—Assumpció Saberióh Morales, natural de Assumpció.—Francisco Padrol Prats, de Francisco y Paulina.—Josepha Capdevila Estivill, de Miquel y Josepha.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Josepha Torrell Vallverdú, 53 anys, primer del Roser, 21.—Teresa Girbal Lletjet, 62 anys, arrabal de Sant Pere, 1.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Santa Llúcia.

Sant de demà.—Sant Just.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant en feus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	69'35	Aduanas	98'
Exterior		Norts	51'85
Amortizable		Fransas	47'45
Cubas 1896	76'87	Orenses	12'90
Cubas 1890	64'87	Obs. 6 0/0 Fransa	91'
Filipinas	81'	Id. 6 0/0	46'12
Exterior París	67'35	Id. 3 0/0	

GIROS

París	27'40	Londres	32'20
-------	-------	---------	-------

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.— Compra y venda al comptat de tota classe de valors.— Descòmpte de cupons.— Compra de monedas d'or y bitllets de tots los paissos.— Gires sobre Barcelona y Madrid.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d'ahir.

Interior	69'31	Cubas del 86	76'87
Orenses	12'85	Cubas del 90	64'93
S. Juan		Aduanas	98'
Norts	51'85	Ob. 5 0/0 Almansa	94'
Fransas	47'45	Id. 3 0/0 Fransa	46'31
Filipinas	81'		

PARIS

Exterior	67'70	Madrid	
----------	-------	--------	--

GIROS

París	27'40	Londres	32'30
-------	-------	---------	-------

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al comptat de tota classe de valors cotisables d'Bolsa. Descòmpte de cupens y compra de monedas d'or de tots los paissos.

Anuncis particulars

SE NECESSITAN COSIDORAS para la confecció de CAMISAS en la camiseria **EL SPORT.**— Carrer Llovera, 15.—Reus.

PERA LLOGAR

BOTIGA Y PIS ab aigua y gas y grans cups pera oli en lo carrer de Llovera número 18.

Donará rahó don Esteve Rosselló, fuster. Arrabal alt de Jesús, núm. 24.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosas y granulosa; tos faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

¡AGRICULTORS!

No us deixen enganyar ab caborias; lo barato sempre resulta car, y 'l que us vengui GUANO bo y molt barato, pensen que aixó no pot ser.

Per aixó cridem decididament la vostra atenció, puig ab anuncis pomposos y oferintvos barato us enganyan.

Per fer GUANO se 'n ha de ser molt coneixedor, y d'aixó n'hi han pochos.

La millor garantia del GUANO marca «Aguila» es elaborat a Moncada, y 'ls treballadors que 'l fan son tan agricultors com vosaltres; els podran dirvos si s'hi fa cap barreja que no sigui de llet; y las materias que s'emplean se gastan tal com venen del extranger.

Ab aixó, molta prevenció; y si volen informarvos, poden dirigirvos a n'els mateixos que 'l fan y ademés als representants de la casa, que us daran preus y condicions.

¡Lo barato es car!

Dipòsit a Reus: Tomás Piñol, Plassa de la Constitució, Droguería, (Casa Coder)

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA D'ÓPERA SARSUELA YCÓMICA dirigida pel distingit mestre

Don Francisco de Perez Cabrero

Funció pera avuy.—3.ª d'abono de la 3.ª série.—

La sarsuela en 3 actes titulada «El salto del pasiego».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paraís 2.

A las nou en punt.

Telégramas

Madrid 12.

En lo Consell de ministros de demà lo govern estudiará la forma pera sortir del pas en lo conflicte dels pressupostos.

Sembla que, convensut de la impossibilitat d'aprobar los pressupostos pera primer de Janer y també de lo perillós que seria demanar una autorisació pera que regeixin los de Villaverde sense estar discutits, transigirá 'l govern ab la fórmula de Romero Robledo, que consisteix en que regeixin altres tres mesos los actuals.

Aixó no obstant, lo govern continuarà sas gestions pera veure si pot arrencar una altra autorisació dels quefes de las minorias, es a dir, la necessaria pera plantejar per decret los pressupostos que estiguin sense discutir.

—Sembla que es cosa resolta lo nomenament del senyor Tejada Valdosa para governador del Banc d'Espanya.

—Lo Consell d'Agricultura, Industria y Comers ha presentat una exposició al Senat demanant que 's denegui tota excepció de drets a la exportació de capells de seda.

—Es molt comentada la proposició del general Aznar demanant que s'organisin separadament los cosos d'intendencia é intervenció del exércit.

—Telégramas de Vigo manifestan que alguns dels huelguistas s'han presentat als duenyos de las fábricas de conservas oferintse a reanudar lo treball ab arreglo a las condicions que regian avans de la huelga.

Los fabricants han contestat que no 's donarian de alta en la contribució sense arribar a una solució satisfactoria.

Han sigut posats en llibertat molts detinguts.

Un grupo de donas va pretendre impedir l'embarc de caixas de conservas, teninthi d'intervenir la guardia civil.

—La comissió d'actes ha dictaminat favorablement aproç de la de Corcubión, proclamant diputat al general Amarella.

—Comunican de Oporto que durant la matineda del dia 9 hi hagué duas defuncions y que ultimament s'han registrat quatre invasions.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució

Invitación para participar á la próxima GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS
á aproximadamente

PESETAS 750.000

como premio mayor pueden ganarse en caso mas feliz en la nueva gran Lotería de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1	Premio á M	300000
1	Premio á M	200000
1	Premio á M	100000
2	Premios á M	75000
1	Premio á M	70000
1	Premio á M	65000
1	Premio á M	60000
1	Premio á M	55000
2	Premios á M	50000
1	Premio á M	40000
1	Premio á M	30000
2	Premios á M	20000
26	Premios á M	10000
56	Premios á M	5000
106	Premios á M	3000
206	Premios á M	2000
812	Premios á M	1000
1518	Premios á M	400
36952	Premios á M	155
19490	Premios á M	300, 200,
134, 104, 100, 73, 45, 21		

La Lotería de dinero bien importante autorizada por el Alto Gobierno de Hamburgo y garantizada por la Hacienda pública del Estado, contiene billetes 118.000 de los cuales 59.180 deben obtener premios con toda seguridad. Todo el capital incl. 58820 billetes gratuitos importa

Marcos 11,764.525

6 sean aproximadamente
PESETAS 18.000.000

La instalación favorable de esta Lotería está arreglada de tal manera, que todos los arriba indicados 59.180 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.000, de la tercera á 60.000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000 en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podría en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200.000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesarse en esta gran lotería de dinero. Las personas que nos envían sus pedidos se servirán añadir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, libranzas de G. ro Mutuo, estendidas á nuestra orden, giradas sobre Barcelona o Madrid, letras de cambio facil á cobrar, ó en sellos de correo. Para el sorteo de la primera clase cuesta:

1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 9.—
1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 4'50

El precio de los billetes de las clases siguientes, como tambien la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos de las armas del Estado, como tambien el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envia a todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica segun las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantía del Estado. En caso que el contenido del prospecto no convendría á los interesados, los billetes podrán devolverse pero siempre antes del sorteo y el importe remitidos será restituido. Los pedidos deben remitirse directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

20 de Diciembre de 1899

Valentin y Comp.

Expenduría general de loterías
HAMBURGO
ALEMANIA.

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida

Servey dels trens de viatjres

De Mora á Reus		ARRIBADA
SORTIDA		
4'49 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora		ARRIBADA
SORTIDA		
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....	10'31 n.

De Reus á Barcelona		ARRIBADA
SORTIDA		
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m. Línea Vilanova
4'43 m.	" " " " " " " " " " " "	9'44 m. " Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.....	9'21 m.
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe.....	8'08 t.
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).....	10'13 n.

De Barcelona á Reus		ARRIBADA
SORTIDA		
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m. Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'04 t.
11'45 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	5'34 t.
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....	9'45 n.

Reus 1 de Juliol de 1899.

- (1) Trasbort á Sant Vicens.
- (2) Idem á Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde '12 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvia á vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortidas del Arrebai: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septiembre 1899.

Sagells de la Unió Catalanista

Tots quants de nostres llegidors desitjin comprar Sagells de la «Unió Catalanista» y no's vulguin molestar en enviarlos á buscar directament á Barcelona, poden adquirirlos á qualsevol hora del dia en nostra Redacció hont sempre que 'ls hi convingui 'n trobaran en venda.

Publicacions regionalistas que's raben en aquesta Redacció.

La Renaixensa, diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—Lo Geronés, setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskezale», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

TALONARIS

PERA LA RIFA DE NADAL

Se venen en aquesta impremta numerats y sense numerats.

ALTAS

BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta impremta.